

בראשית פרק יב פסוק ה

ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען

בראשית פרק יב פסוק טז

ולאברם היטיב בעבורה והיה לו צאן ובקר וחמרים ועבדים ושפחה ואתנת וגמלים

בראשית פרק יד פסוק כג

אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם

רש"י בראשית פרק יב פסוק ה

ופשוטו של מקרא עבדים ושפחות שקנו להם, כמו עשה את כל הכבוד הזה, וישראל עושה חיל, לשון קונה וכוונס

בראשית פרק לא פסוק א

וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה

במדבר פרק כד פסוק יח

והיה אדום ירשה והיה ירשה שער איביו וישראל עשה חיל

אבן עזרא בראשית פרק יב פסוק ה

רכושם מקנה, וכן כי היה רכושם רב. ואת הנפש עבדים ילידי בית, או עשו כמו קנו, וכן עשה לי את החיל הזה.

רבינו בחיי בראשית פרק יב פסוק ה

ואת הנפש אשר עשו בחרן. ע"ד הפשט: העבדים שהיו לו ונפשות ילידי ביתו שקנו בחרן, מלשון: עשו לי את החיל הזה

דברים פרק ח פסוק יז

ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה

רש"י בראשית פרק יב פסוק ה

אשר עשו בחרן - שהכניסן תחת כנפי השכינה, אברהם מגייר את האנשים, ושרה מגיירת הנשים, ומעלה עליהם הכתוב כאלו עשאו

אבן עזרא בראשית פרק יב פסוק ה

ו"א הנפשות שהורום האמת לעבוד את השם

אונקלוס בראשית פרק יב פסוק ה

ודבר אברם ית שרי אתתיה וית לוט בר אחוהי וית כל קניניהו דקנו וית נפשתא דשעבידו לאוריתא בחרן

יונתן בראשית פרק יב פסוק ה

ודבר אברם ית שרי אנתתיה וית לוט בר אחוי וית כל קניניהו די קנו וית נפשתא די גיירו בחרן

ספרי דברים פיסקא לב

דבר אחר ואהבת את ה' אלהיך, אהבהו על הבריות כאברהם אביך כענין שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן, והלא אם מתכנסים כל באי העולם לבראות יתוש אחד ולהכניס בו נשמה אינם יכולים אלא מלמד שהיה אברהם אבינו מגיירם ומכניסם תחת כנפי השכינה

בראשית רבה (וילנא) פרשה לט

ואת הנפש אשר עשו בחרן, אמר רבי אלעזר בן זימרא אם מתכנסין כל באי העולם לברוא אפילו יתוש אחד אינן יכולין לזרוק בו נשמה ואת אמר ואת הנפש אשר עשו אלא אלו הגרים שגיירו, ואם כן שגיירו למה אמר עשו אלא ללמדך שכל מי שהוא מקרב את העובד כוכבים ומגיירו כאלו בראו, ויאמר אשר עשה, למה נאמר אשר עשו, אמר רב הונא אברהם היה מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים

תורה תמימה הערות בראשית פרק יב הערה יא

ללמדך שכל מי שמקרב את העובד כוכבים ומגיירו [בימים הקדמונים ובמקומות שהותר ע"פ המלכות] כאלו בראו, עכ"ל, ועדיין צריך באור למה לא אמר אשר בראו, ואפשר לומר משום דלשון עשיה מורה בעלמא על תקון הדבר, כמש"כ ר"פ תצא ועשתה את צפרניה וכמש"כ רש"י ר"פ בראשית בפסוק ויעש אלהים את הרקיע, ולכן תפס כאן לשון עשיה שכולל גם ענין תקון, והיינו שמקודם לא היו מתוקנים והם תקנום, וזה יותר מכוון מלשון בריאה שיונח רק על יש מאין

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ט עמוד א

תנא דבי אליהו: ששת אלפים שנה הוי העולם, שני אלפים תוהו, שני אלפים ימות המשיח... השני אלפים תורה מאימת? ואת הנפש אשר עשו בחרן, וגמירי, דאברהם בההיא שעתא בר חמשין ותרתי הוה

אסתר רבה (וילנא) פרשה ו

ו"א שהיה שקול כאברהם בדורו, מה אברהם אבינו מסר את עצמו לתוך כבשן האש והחזיר והכיר לבריות גדולתו של הקב"ה הה"ד (בראשית י"ב) ואת הנפש אשר עשו בחרן אף מרדכי בימיו הכירו הבריות גדולתו של הקב"ה, הה"ד ורבים מעמי הארץ מתייחדים וייחד שמו של הקב"ה וקדשו ולפיכך נקרא יהודי דכתיב איש יהודי אל תקרי יהודי אלא יחידי

מדרש תנחומא (ורשא) פרשת לך לך סימן יב

אברהם שזרע צדקה והיה מאכיל עוברים ושבים שנאמר ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם (ברא' כ"א), לאחר שהיה מאכילן ומשקן היו מברכין אותו, ואמר להם לי אתם מברכין ברכו לבעל הבית שנותן לכל הבריות אוכל ומשקה ונותן בהם רוח, והיו אומרים לו היכן הוא, אמר להם שליט בשמים ובארץ וממית ומחיה מוחץ ורופא, צר את העובר במעי אמו ומוציאו לאויר עולם מגדל צמחים ואילנות מוריד שאול ויעל, כיון שהיו שומעין כך היו שואלין כיצד נברך אותו ומחזיקין לו לטובה, היה אומר להם אמרו ברוך ה' המבורך לעולם ועד ברוך נותן לחם ומזון לכל בשר, והיה מלמדם ברכות וצדקות, הוא שאמר הכתוב ואת הנפש אשר עשו בחרן

בראשית פרק כא פסוק לג

ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יקוק אל עולם

רמב"ם הלכות עבודת כוכבים פרק א הלכה ג

והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען והוא קורא שנאמר ויקרא שם בשם ה' אל עולם, וכיון שהיו העם מתקבצין אליו ושואלין לו על דבריו היה מודיע לכל אחד ואחד כפי דעתו עד שיחזירהו לדרך האמת עד שנתקבצו אליו אלפים ורבבות והם אנשי בית אברהם ושתל בלבם העיקר הגדול הזה וחבר בו ספרים והודיעו ליצחק בנו, וישב יצחק מלמד ומזהיר, ויצחק הודיע ליעקב ומינהו ללמד וישב מלמד ומחזיק כל הנלוים אליו, ויעקב אבינו למד בניו כולם והבדיל לוי ומינהו ראש והושיבו בישיבה ללמד דרך השם ולשמור מצות אברהם, וצוה את בניו שלא יפסיקו מבני לוי ממונה אחר ממונה כדי שלא תשכח הלמוד, והיה הדבר הולך ומתגבר בבני יעקב ובנלוים עליהם ונעשית בעולם אומה שהיא יודעת את ה', עד שארכו הימים לישראל במצרים וחזרו ללמוד מעשיהן ולעבוד כוכבים כמוהן חוץ משבט לוי שעמד במצות אבות, ומעולם לא עבד שבט לוי עבודת כוכבים, וכמעט קט היה העיקר ששתל אברהם נעקר וחזרין בני יעקב לטעות העולם ותעיותן, ומאהבת ה' אותנו ומשמרו את השבועה לאברהם אבינו עשה משה רבינו רבן של כל הנביאים ושלחו, כיון שנתנבא משה רבינו ובחר ה' ישראל לנחלה הכתירן במצות והודיעם דרך עבודתו ומה יהיה משפט עבודת כוכבים וכל הטועים אחריה

בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשה פד

וישב יעקב בארץ מגורי אביו. אברהם גייר גיורים ויקח אברם את שרי אשתו וגו' ואת הנפש אשר עשו בחרן (בראשית יב ה) ר' אלעזר בשם ר' יוסי בן זמרה אם מתכנסים כל האומות אינם יכולין לבראות יתוש אחד שיטילו בו נשמה ואת אומר ואת הנפש אשר עשו בחרן אלא אילו הגרים, ונאמר שגירו למה שעשו, אלא ללמדך כל מי שמקרב את הגר כאילו [בראו] ונאמר שעשה ולמה שעשו, אמר ר' חוניה אברהם היה מגייר האנשים ושרה הנשים, יעקב גייר גיורים ויאמר יעקב אל ביתו וגו' ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר, ביצחק לא שמענו, ואיכן שמענו ביצחק דתני ר' הושעיא בשם ר' יודה בר' סימון נאמר כאן וישב יעקב בארץ מגורי אביו מגויירי אביו

בראשית פרק לז פסוק א

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען

בראשית פרק לה פסוק ב

ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסרו את אלהי הנכר אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם

רבינו בחיי בראשית פרק יב פסוק ה

וע"ד המדרש: ואת הנפש, אלו הגרים שהכניסן תחת כנפי השכינה, אברהם היה מגייר האנשים ושרה מגיירת את הנשים. וזהו שאמר "אשר עשו", ולא אמר אשר עשה. וכן מצינו ביצחק שהיה עושה כן, ממה שדרשו: "וישב יעקב בארץ מגורי אביו", מגויירי אביו. ולמדך שהיה יצחק מגייר את האומות. וכן מצינו ביעקב: "ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסירו את אלהי הנכר אשר בתוככם", הא למדת שכל האבות הלכו בדרך הזה לבטל ע"ז ולפרסם האמונה והיחוד